

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, szerda 1914. július 22.

161. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér

Magyarország a világforgalomban.

Magyarország érvényesítését a nemzetközi vasúti forgalomban helyes vasúti rendszer és új nemzetközi forgalmi politika bírnia elősegíteni. Az ehhez szükséges feltételek sorában a főváros pályaudvarainak korszerű reformja első helyen áll. Ennek a problémának az lenne a helyes megoldása, ha a főváros belsejében egy egységes, földalatti pályaudvart létesítenének. Egy ilyen középponti pályaudvar szolgálna legjobban a fővárosi közönség érdekét, mert a főváros minden pontjától arányosan egyenlő távolságban lenne, de kényelmére lenne a fővároson átutazóknak is, amennyiben ugyanazon pályaudvarról bármely irányban folytatni lehetne az utazást.

E megoldás keresztülvitele azonban az athoz szükséges földalatti hálózat volta miatt nagy nehézségekbe ütközik. Ennek előnyét biztosítaná azonban egy olyan megoldás is, amelynél a berlini pályaudvarok elrendezésének mintájára annyi sinpárból álló összekötő vonalat létesítenének, amely az összes induló és érkező személyszállító vonatok forgalmát lebonyolíthatná. Ha például Budapesten két megállóhelyes pályaudvart létesítenének, azok mindegyike a

szorosan vett pályaudvarból állana, amelyekben a vonatok csak áthaladnának, de azok leszerelése, valamint összeállítása a városon kívül fekvő rendezőpályaudvarokon történék.

Hogy a rendezőpályaudvarokat összekötő vonal ne legyen a város fejlődésének s a forgalomnak akadály, a sinpárokat a föld színétől oly mélyre lehetne sülyeszteni, hogy azok az utcák irányában bármely ponton könnyen áthidalhatók s később esetleg teljesen befedhetők is lennének. A füst ellen pedig úgy védekezhetnénk a legradikálisabban, hogy ha a főváros területén a vonatok villámos lokomotivokkal továbbítanák, a gőzlokomotivok pedig a rendezőpályaudvarokon cseréltetnénk ki. A hideg időszakban a személykocsik fűtését külön fűtő-kazánkocsival lehetne eszközölni.

Ily rendszerű megoldás esetében a pályaudvarok forgalma a következőképpen bonyolítottatnék le:

Például a Pozsony felől érkező vonat, miután a gőzlokomotívot a rákosi rendezőpályaudvaron villámos motorral cserélték ki, megállással áthaladna a főváros területén levő két pályaudvaron s a ferencvárosi pályaudvaron szerelnék le, ahonnan a visszaindulás is történék. Viszont a Kelenföld felől érkező vonatok a Rákosi rendezőpályaudvaron szerelnék le s innen is indulnának utjukra. Az átszállás így ugyanazon pályaudvarról bármely irányban eszközölhető lenne.

„A Tengerpart“ tárcája.

Szürkülletkor.

Francoise Dugantier 18 éves.

Paul Dugantier 23 éves.

(Egy áprilisi reggel öt órakor. Francoise vetkőzik, aludni készül. Estélyről jött baba, a bálai öltözéke hanyagul odavetve fekszik egy széken. Kopogtatás hallszik az ajtón.)

Francoise: Te vagy az, Paul?

Paul (kivülről): Igen.

Francoise: Bejöhetsz. (Paul belép. Frakkban van, fátadnak és levertnek látszik.)

Paul: Láttam az ajtón keresztül, hogy még világosság van nálad. Régóta vagy itthon?

Francoise: Tíz perc előtt jöttem. Galoppban dobáltam a ruháimat.

Paul: Jól mulattál?

Francoise: Ribamont-ékkal? Hatalosan unalmas volt. Valóságos Pére-La-

chaise.

Paul: Meséld el. (Leül.)

Francoise: Várj, amíg bebujok az ágyba. Hunyd be a szemedet.

Paul: Nem nézek oda, csak feküdj le.

Francoise (lefekszik): Oh, mennyivel jobb itt, mint azon a bálon volt.

Paul: Kik voltak ott?

Francoise: Ugyanazok, mint mindenütt.

Paul: Semmi új, férfi?

Francoise: Se férfi, se nő.

Paul: Sokat táncoltál?

Francoise: Nem is tudom, hány közben voltam az éjjel. Bizonyos, hogy megvan a kezük a hátamon. Egyik-másik ezek közül az ostobák közül olyan irgalmatlanul szorongatott.

Paul: Nyilván nagyon tetszettél nekik.

Francoise: Sokat törődöm veled.

Paul: Miért táncolsz, ha haragszol érte, hogy szorongatnak?

Francoise: Nem mondanád meg,

ABBAZIA, Villa Angiolina:

PHONO hangversenyterem

Zeneszámok és színművészek előadásai:
Jadlowker, Caruso, T. Ruffo, stb. Szabad bemenet.

Bedobandó jegyek 20 f. a pénztárnál.

Ez utóbbi különösen fontos a kialakulni kezdő idegenforgalmunkat illetően. Ugyanis pályaudvaraink mostani elhelyezése kényszeríti a fővároson átutazót, hogy legalább egy fél napot itt töltsön, amíg megfelelő csatlakozást kaphat. Ez a csatlakozási politika látszólag emeli az idegenformat, de tényleg bénítja, mert azt érezzük el vele, hogy például a Nyugatra törekvő orosz vagy román kereskedő inkább a Galicián át vezető, földrajzilag hosszabb utat választja, mert arra előbb ér célt.

Kezdetnek elég eredmény az is, ha az idegenek csak átutaznak az országon s a fővároson és ha már egy időtartam, mint ár tekintetében a hazánkon át vivő utat tartják az idegenek hasznosabbnak, csak akkor lehet arról szó, hogy az átutazót a csatlakozás szándékos elmulasztása által itt tartózkodásra kényszerítsük.

Ezért az idegenforgalom emelése érdekében nemesak jó és gyors csatlakozást kell létesítenünk, hanem — ha már a külföldi viszonylatokban nem is sikerül — de legalább az országhatárig kellene a lavoce-fiumei kocsik mintájára minél több irányban Budapesten át közvetlen összeköttetést létesíteni.

Nagyban szolgálna idegenforgalmunkat az is, ha a nemzetközi viszonylatokban is fölszereinénk gyorsvonatainkat harmadik osztályu kocsikkal. A Balkán, mondhatjuk, kényszerítve van arra, hogy hazánkon keresztül utazzon Nyugatra, de Oroszország

hogy mit csináljak az olyanfajta urakkal, mint amilyen például te vagy?

Paul: Beszéljess, vitatkozz velük.

Francoise: Jól adod! Vitakozz! És mindig én szállítom a témát, ugy-e? Nem, ennél még mulatságosabb a parkettát kefélni. Legalább amíg táncolnak, nem beszélnek. És ez határozottan előny.

Paul: Én tánc közben szoktam beszélni. Én tudok.

Francoise: Oh, te! te! Te valami különös vagy, mindent másképpen csinálsz, mint más emberek.

Paul: Igen. Még ha unatkozom, akkor is másképpen unatkozom, mint más emberek. — Szóval, sógort ma éjjel nem szeretél nekem.

Francoise: Nem!

Paul: Jó lesz sietni, fiam.

Francoise: Igen, tudom, öregszem már. De mit csináljak, mikor mind olyan utálatosak.

Paul: No, az nem ok.

Francoise: Azt hiszed?

Paul: Tudom. Azért mégis férjhez fogsz menni. Vedd meg magadnak azt, amelyiket legkevésbé utálsz. Ő majd megjavul, te megszokod. És úgy vagy másfél év múlva, amikor már csak atyjai érzelmekkel fog viselkedni irántad... no igen, akkor egy egészen rendes, prezentábilis férjed lesz. És aztán neked férjhez kell menned magadért is, meg a hozományodért is. Szép kis ösz-

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este

BONYHÁDI JÓNÁS LACZI

hangversenyez.

nak és Romániának rendelkezésére áll a galíciai vonal is s itt csak úgy vehetjük fel a versenyt, ha a nemzetközi forgalmat lebonyolító vonatainkhoz harmadik kocsiosztályt is kapcsolunk s ezáltal mi is biztosítjuk az idegennek azt az előnyt, amelyet versenytársunk neki nyújt.

Nehogy ezáltal a gyorsvonatok tulságosan megterheltessenek, okvetetlen szükséges lenne, hogy III-ik osztályu jegyeket csakis hosszabb utakra adnának ki. Mivel jelenlegi gyorsvonataink lépten-nyomon megállnak, a szomszédos, illetve helyi forgalom jó része is ezek által bonyolítottatik le. Ezért célszerű lenne a fontosabb viszonylatokban közlekedő gyorsvonatok megállását kevesbiteni, mert ezáltal, nemcsak azt érjük el, hogy a kisebb távolságra törekvő I., II. osztályu utasok tehermentesítik a gyorsvonatot, hanem a menetidő is lényegesen rövidebb lesz. Az pedig elsőrendű érdek, hogy a külföld a jó oldaláról ismerje vonalainkat, mert csakis így várhatjuk idegenforgalmunk emelkedését.

Példát is említve, teljesen céltalan, hogy a Predealra induló esti gyorsvonat lépten-nyomon megáll, mikor mindenütt nyomon követi a szintén mindenütt megálló marosvásárhelyi gyors. Célszerűbb lenne, ha a predeal-i vonat gyorsított menettel később indulna s kevés megállás után Székelykocsárdra érve, az előtte haladó marosvásárhelyi gyorstól átvinné az arra a kisebb állomásokon fölszálló s a Brassó felé törekvő utasokat. Ezáltal a nemzetközi forgalmat szolgáló predeal-bukaresti gyorsvonat lényegesen rövidebb idő alatt tenné meg az utat.

Ellenben helyesen van a balatoni vasut idénygyorsvonatainak idej menetrendje megszerkesztve, mert a gyorsvonatok előtt, illetve után haladó személyvonatok azon állomásokon is fölvehetik, illetve leadhatják az utasokat, ahol a gyorsvonat meg nem áll s ezeknek pedig módjukban áll a találkozás után gyorsvonattal folytatni az utjukat.

Ily módon lényegesen rövidíteni lehetne a gyorsvonatok menetidejét. Az érdekelt állomások mindenesetre tiltakozni fognak a megállás eltörlése ellen, de csak egy pillantást kell a külföldi gyorsvonatok menetrendjére vetni, s meggyőződhetünk, hogy ott a helyi érdekekre csak másodsorban van

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

nak tekintettel. Csak legalább egy olyan összeköttetés legyen naponta vonalainkon, amely képes lesz a külföld érdekét kielégíteni s ezáltal idegenforgalmunk emelését máris elősegítették.

A mennyire lehet igyekeznünk kell továbbá direkt külföldi összeköttetéseket létesíteni. Eredménynyel járna ránk nézve, ha Dél-Olaszország hazánkon keresztül kapcsolódna be a Nyugatba, illetőleg az Adria vidékébe. Ha Romániával helyre áll a régebbi teljesen jó viszony, az ő közlekedési érdekeire továbbra is figyelemmel kell lennünk. Albániát illetően pedig egyrészt arra kell ügyelnünk, hogy minél nagyobb mértékben vegyük ki a részünket az ottani kereskedelmi élet megteremtésében, másrészt pedig az is elsőrendű érdekünk, hogy a külföldről s főleg Németországból odairányuló kereskedelem hazánkon keresztül bonyolítottassék le. Épp ezért szükséges lenne a berlin—fiumei közvetlen összeköttetést megvalósítani, a mi ugyan pár kilométerrel hosszabb lenne, mint az 1211 kilométer hosszú berlin—trieszti vonal, de Albániát tekintve eredménynyel vehetnénk föl vele a versenyt, mert Fiuméből gyorshajóval Albánia három órával rövidebb idő alatt érhető el, mint Triesztből, azonkívül a Kninen át vezető vasutvonal elkészülte után majdnem Albániáig szárazföldi vonalunk lenne. Ha már Ausztria ily fontosnak tartja Fiumét, hogy közvetlen összeköttetést létesített oda Munkhenből, akkor nekünk is célszerű lenne, ha kikötőnk összekötőnk a német birodalom fővárosával.

Nyugatra azonban bajosan sikerül közvetlen összeköttetéseket létesítenünk, mert minden igyekezetünk megtörik Ausztria magatartásán. Épp ezért kell elleneznünk a Déli vasut osztrák vonalainak az államosítását is, mert akkor az Olaszországba irányuló közlekedésünk is ki lesz szolgáltatva Ausztriának.

Hogy a vicinálisokról is szó essék, célszerű lenne a fontosabb pontokat összekötő vicinálisokon naponta legalább egy vonatpárnál a kevésbé szükséges megállások elhagyása által a menetidőt rövidíteni. Figyelemmel arra, hogy a helyi érdekű vasutakon maximális negyven, illetve, motorkocsival ötven kilométernyi sebesség van megengedve, türethető összeköttetést nyerhetnénk ily módon azok a városok, amelyek

most csak lassu vicinálisok által kapcsolódnak a fővonalak forgalmába. Mindenesetre tekintettel kellene arra is lenni, hogy a vicinálisok közlekedésének illetően jobbitása által valamely államvasuti vonal jövedelmét lehetősen ne csökkentse.

Kontor Lajos dr.

HIREK.

—o—

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizs-antológvár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A tersátói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

JÖN A FEKETE HAJÓ

az Ujvilágból, lassu méltósággal szántva végig a végtelen Óceánt. Jön a fekete hajó és megbecsülhetetlen kincset hoz nekünk, maroknyi magyar népnek: tőlünk rég elszakadt véreink egy kis töredékét, akiket úgy hívunk, hogy visszavándorlók.

Másfél hónap előtt indult el innen a Cunard egyik legnagyobb hajója, az Ivernia. Másfél hónap előtt futott ki a fiumei kikötőből és vitt magával testet a mi testünkéből, lelket a mi lelkünkéből, fekete bordái közé zárt egy fantasztikus reményektől, aranszótte álmoktól áthatott és mégis kimondhatatlanul szomorú csapatot: a magyar kivándorlókat.

Paul: Ma is elment.

Francoise: Igen.

Paul: Hazajött?

Francoise: Állítólag.

Paul: Szegény papa.

Francoise: Rosszul teszi, hogy zavartatja magát. Mire való ez a titkolódzás?

Paul: Meg van róla győződve, hogy mi nem sejtünk semmit.

Francoise: Nevetséges!

Paul: Mintha nem volna teljesen szabad. Az ő korában csak tehet az ember, a mit akar! No, de szerezzük meg neki azt az örömet, tegyük úgy, mintha nem tudnánk semmit Valentine kisasszonyról... Tiszteld atyádat és anyádat, hogy...

Francoise: Ne félj, én hallgatok. Hát te? Látom rajtad, hogy nem vagy valami rózsás hangulatban.

Paul: Nem éppen.

Francoise: Kártyáztál az éjjel?

Paul: Igen.

Francoise: És megint vesztettél?

Paul: Hatezer frankot.

Francoise: És az az ezer frank, a mit én adtam kölcsön?

Paul: Az is elment.

Francoise: Nagyszerű, mondhatom szépen vagyunk mind a ketten.

Paul: Te a bálakon, én a kártyaasztalnál. Nincs szerencsénk.

Francoise: Én nem vagyok férfi.

Paul: Nem. És ehhez gratulálhatsz magadnak. De te tartozol odaadni magad a férfiboldogítására. Azért teremtett az isten.

Francoise: Én nem kértem meg rá.

Paul: Ostobaságokat beszélsz. Nincs módunkban válogatni. Ha lehetne, én is szívesen egy második bőrbe bujnék. Szóval, az az egy bizonyos, hogy ma éjjel nem találtd meg jövődöbeli gyermekeidnek az atyját.

Francoise: Nem. Unatkoztam, úgy mint három év óta unatkozom, minden ilyen mulatságon. Emlékszem, szegény mama mindig azt mondta volt: „Vigyázz, kis leányom, hogy a nagy világban el ne csavarják a fejedet.” Ugy látszik az én fejem nagyon erősen odanőtt a nyakamhoz.

Paul: Szegény mama. Milyen optimista volt.

Francoise: Hogy szeretett társaságba járni. Én utálok.

Paul: Te, nem holnapután van a halálának az évfordulója?

Francoise: Igen. Nyolc éve.

Paul: Hogy mulik az idő! — Kivel jöttél haza Ribamont-áktól?

Francoise: Da Lancourt asszonyval. Rendszerint ő kísér haza, amikor a papa korábban elmegy.

Oh, akkor hogy sietett az Ivernia. Mint ha attól tartott volna, hogy visszakivánczik róla ez a drága rakomány. Mintha azt sejtette volna, hogy megállítják a kerekeit, hogy visszafordítják a kormánylapátot a fedélközben felhangzó bánatos, magyar dalok...

Másfél hónap telt el azóta és ismét felénk közeledik az Ivernia, a komorkülsejű fekete hajó. Ugyanazzal a gyorsasággal siklik a tengeren, mint amelyikkel Amerika felé haladott és mégis sokkalta lassabban találják a járását azok, akik most visszatérnek rajta. Annyira, hogy be sem várják fiemei kikötését a visszaérkezők, hanem már Triesztben partraszállva, vonaton sietnek a rég elhagyott szülőföldjük felé.

Tegnap reggel ért Triesztbe az Ivernia és 299 magyar visszavándorlót hozott Amerikából. A hazatérők Triesztből vasuton folytatták az utat, a hajó csak holnap reggel ér Fiuméba. Eseményekben elég változatos volt az Ivernia utja. Halottja is akadt, egy görög visszavándorlóval utközben végzett a tüdőbaj, pedig már egész közel volt a hazájához: Patrasz előtt sülyesztették a tengerbe. A görögök egyébként egy kis ribilliót is csináltak a hajón és alaposan összeverekedtek egymásközt — a mindennapi kenyérért.

A magyar visszavándorlóknak nem volt halottjuk, csak egy szerencsétlen élőhalottat hozott haza a fekete hajó. Kézi János a neve a szánalomraméltó embernek. Mint börtöndös dolgozott Sanfranciskóban és most az osztrák-magyar konzulátus költségére szállították haza elborult elmével Marmarosszigetre. Csendesesen viselkedett az egész uton, a hajó kórházába volt internálva, állandó felügyelet alatt. A többi visszaérkezőről alig akadt feljegyezni való. Megtakarított dollárokkal jött az egyik haza, tört reményekkel a másik. Csak két sápadt, fiatal magyar leány hozta magával a reménytelenségen kívül egy szomorú, amerikai regény emléket.

Papp Magda az egyik leány, alig 19 éves és másfél év előtt került ki Newyorkba. Félév előtt követte őt unokahuga, a 17 éves Szabó Erzsike is. Magdát egy newyorki magyar borbély fogadta meg szakácsnőnek, jó fizetéssel és még fényesebb ígéretekkel, de csakhamar aljas célokra használta ki a leány tapasztalatlanságát. A borbély egy

förtelmes büntanyát tartott fenn az újvilág metropolisában, a felesége vezette a titkos találkahelyet. Ide került Magda és később huga, a fiatal Erzsike is. A leányok nem bírták ki a feslett életmódot és megszöktek a borbélytól. Ez feljelentette őket, mint szökött cselédeket, a leányok erre leleplezték gazdájukat a rendőrség előtt. Valamennyien a bíróság elé kerültek. Az amerikai bíró nagyon szigorúan bünteti a kerítést. A borbélyné 15 évi, férje 10 évi fegyházat kapott, a leányok választhattak 6 havi börtön, vagy a deportáció között.

Mindkét leány az utóbbit választotta. Az Ivernián tették meg a szomorú utat és most dübörög velük a vonat a szabolesmegei Ananes község felé. Bus egyhangúsággal muzsikálnak alattuk a kocsikerekek, tört reményekről, szertefoszlott álmokról és a lokomotív kigyózó füstje, mintha gyászfátyolt volna két foszlányokra tépett fiatal leánylélek fölé... (v. e.)

— **A városi pénzügyi bizottság** ma este 6 órakor ülést tart, amelyen kisebb ügyek kerülnek tárgyalásra.

— **A Magnet Fiumében.** Haditengerészetünk Magnet nevű torpedóhajója ma dél után Fiuméba érkezik s holnap reggelig fog kikötőnkben tartózkodni.

— **A központi választmány** tegnap ülést tartott a választókat összeíró bizottságok kiegészítése céljából. Az ülésen Corosacz Ferenc polgármester elnökölt. Serdöz dr. bejelentette, hogy négy választási bizottsági tag fegyvergyakorlatra ment, egy pedig nagy elfoglaltsága miatt nem vehet részt a munkálatokon, tehát helyeiket másokkal kell betölteni. Zanella Richárd indítványára beválasztották a bizottságokba Sampi Mariot, Segnan Faustot, Lenaz Arturt, Stefan Kázmért és Bertan Paszkált Ezzel az ülés véget ért.

— **Szénszállítási ajánlatok a városi közműveknek.** Tegnap bontották fel azokat az ajánlatokat, amelyek a városi közművek által kihirdetett szénszállításokra vonatkoznak. A beérkezett ajánlatok a következők: Donati A. és Fiai trieszti cég az angol Waechter and Comp., Newcastle cég nevében lambton szenet ajánl á K 28.45 pr tonna. — Az „Atlantica“ hajóstársaság glencraiga szenre á K 32.30 és aytken-re á K 32.45. — A Mariassevich cég aytken-t ajánl á K

azt csináljuk, amit ők. Mi éppen ugy söpörünk ebben a piszkos életben, mint ők. Söpörünk, söpörünk. Egyszer egy öröm, máskor egy bánat és mi mindent csak tolunk magunk előtt a seprővel, amelyet bizony vajmi gyakran kedvünk volna a földhöz vágni. Az öngyilkosok azok, akik odavágják a seprőt.

Francoise: Tulozol.

Paul: Nem. Ha te táncolsz, a huszonkettedik keringőt táncolod ugyanazzal a kedves, udvarias mosolylyal, akkor söpörsz. És én, ha órákhosszáig minden két percben azt mondom: „Faites vos jeux, messieurs!“, akkor én is söpörök. És ez mind nagyon szomorú.

Francoise: Egy okkal több, Paul, hogy higyjünk a lélekben és a halhatatlanságban. Anélkül nagyon is szomorú volna az élet. A papa is hisz benne.

Paul: Majd talán, amikor hazajön. Most biztosan nem arra gondol. Pá, kis lány, jó éjt. Nagyon fáradt vagyok.

Francoise: Jó éjt. Én is fáradt vagyok rettenetesen. Pedig még az álmok sem szépek.

Paul: Ez is csak söprés. Minden söprés, még az álmok is. Fi done! (Elmegy.)

Henri Lavedan.

32.20, vagy 6000 tonna glencraigot á K 32.10 és 6000 tonna lochgelly szenet á K 32. — A közművek számára szükséges szénmennyiség 12 ezer tonna. Az ajánlatok felbontásánál jelen voltak: Deseppi, helyettes városi tanács-vezető, Giordano mérnök, a városi közművek igazgatója és Padoani mérnök.

— **Térzene.** A Jellasi gyalogezred ma este térzenét rendez a Dante-téren a következő műsorral:

1. „Salve Imperator“ induló.
2. Grieg: Részletek a „Sigurd Jorsalfar“-ból.
3. „Fiatal leányok“ induló.
4. Verdi: „Álarcos bál“.
5. Löhr: „Én hazám, én édenem“, dal.
6. Lehár: Reminiscenciák a „Hercegisasszony“ című operettből.
7. Részletek a „Mozikirály“ című operettből.

— **Királysértő rendőr.** Borojevich Pál susáki rendőrt tegnap szolgálatának teljesítése közben a csendőrség letartóztatta. E letartóztatásról illetékes helyen a következő felvilágosítást adták. Őt közrendőr feljelentést tett Borojevich ellen, mert szerintük nagyobb társaság előtt sértőleg nyilatkozott a monarchiáról és az ualkodóházról, magasztalta Péter és Nikita királyokat, azután azt mondotta, hogy Ausztriát Szerbiához fogják csatolni (!) A letartóztatott rendőr négy gyermek atyja.

— **Nagy rizsszállítmány.** A Rangoonból ma reggel ideérkezett „Anchoria“ angol gőzös 73.356 zsák rizst hozott a fiumei rizshántológvár és egy budapesti cég részére.

— **Kémkedés vagy kíváncsiság?** W. A. német kereskedő vasárnap Lussinpiccolóba rándult s ott többek között felment az „Ul“ nevű haditengerészeti jachtra. Ott minden iránt oly részletesen érdeklődött, hogy a jacht személyzetének az a gyanuja támadt, hogy az idegen ki akarja kémlelni a hajó berendezését. Mindazonáltal továbbra is ka lauzolták, hogy szándékát kipuhatolják s a mikor olyan kérdéseket intézett kíséretéhez, hogy azok kétségtelenül megállapították kémkedési szándékát, letartóztatták. Az eljárás megindult ellene.

— **Abbáziában letartóztatott szélhámos pár.** Az abbáziai rendőrség letartóztatta Geissler Artur budapesti illetőségű volt abbáziai szállodai alkalmazottat, ki ezelőtt 7 hónappal elcsábította Strimmer Klára 16 éves meráni illetőségű Abbáziába jött leányt. Azóta közös háztartásban éltek különböző penziókban, ahonnan rendszeresen a számlák kifizetése nélkül tüntek el. Most egy kisebb tolvajlásnál érték tetten a leányt és a rendőrség letartóztatta a nőt és lovagját. A leányt büntetése kitöltése után hazatoloncolják, a férfit szigorú büntetés vár, mert az osztrák törvények kiskorúak elcsábítását legalább 7 hónapig terjedő börtönnel büntetik.

— **Egyetlenkedés az isztriai tartománygyűlésen.** Triesztből jelentik: Az isztriai tartománygyűlés ujjonnan megválasztott szlovén-horvát képviselői tegnap tanácskozó gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy csak akkor fognak a tartománygyűlésen nyugodtan ülésezni, hogy ha a szlovén és horvát nyelveknek megadják az egyenjogúságot ugy a tartománygyűlésen, mint általában a tartományi közigazgatásban. Több felszólaló ugy nyilatkozott, hogy az isztriai tartománygyűlés olasz képviselőinek magatartása nem igen nyújt reményt a helyzet békés megoldására.

Francoise: És szürkületkor minden éjjel elpanaszoljuk ezt egymásnak.

Paul: Nem valami épületes. De rossz színben vagy, kis lány. Egészen zöld vagy.

Francoise: Te meg lila.

Paul: A szürkület nem tesz bennünket szebbé. (Az ablakhoz megy és lenéz az utcára.)

Francoise: A szürkület, meg minden egyéb. Az arcunk olyan színű, mint a lelkünk. Ez az igazság.

Paul: A lelkünk, a lelkünk. Nevetséges!

Francoise: Te nem hiszel a lélekben?

Paul: Egy kicsit... néha... ha beteg vagyok. De egyébként...

Francoise: Nos?

Paul: Semmi. Én azt hiszem, hogy azért vagyunk a világon, hogy bizonyos dolgokat csináljunk, mindig ugyanazt, mindig ugyanabban az időben és azután alászo lójaja, mehetünk. Láttad már azokat az utcaseprőket, akikkel mindig hajnalban találkozni szoktunk a nagy boulevardokon és akik mindig ugyanazzal az egyforma, gépies mozdulattal söprik az üres utcákat és tereket?

Francois: Igen.

Paul: Nos, hát ezek mi vagyunk. Te meg én. Mi a magunk módja szerint ugyan-

nak és Romániának rendelkezésére áll a galíciai vonal is s itt csak úgy vehetjük fel a versenyt, ha a nemzetközi forgalmat lebonyolító vonatainkhoz harmadik kocsiosztályt is kapcsolunk s ezáltal mi is biztosítjuk az idegennek azt az előnyt, amelyet versenytársunk neki nyújt.

Nehogy ezáltal a gyorsvonatok tulságosan megterheltesse, okvetetlen szűkös lenne, hogy III-ik osztályu jegyeket csakis hosszabb utakra adnának ki. Mivel jelenlegi gyorsvonataink lépten-nyomon megállnak, a szomszédos, illetve helyi forgalom jó része is ezek által bonyolítottatik le. Ezért célszerű lenne a fontosabb viszonylatokban közlekedő gyorsvonatok megállását kevesbiteni, mert ezáltal, nemcsak azt érjük el, hogy a kisebb távolságra törekvő I., II. osztályu utasok tehermentesítik a gyorsvonatot, hanem a menetidő is lényegesen rövidebb lesz. Az pedig elsőrendű érdek, hogy a külföld a jó oldaláról ismerje vonalainkat, mert csakis így várhatjuk idegenforgalmunk emelkedését.

Példát is említve, teljesen céltalan, hogy a Predeálra induló esti gyorsvonat lépten-nyomon megáll, mikor mindenütt nyomon követi a szintén mindenütt megálló marosvásárhelyi gyors. Célszerűbb lenne, ha a predeáli vonat gyorsított menettel később indulna s kevés megállás után Székelykocsárdra érve, az előtte haladó marosvásárhelyi gyorstól átvénné az arra a kisebb állomásokon fölszálló s a Brassó felé törekvő utasokat. Ezáltal a nemzetközi forgalmat szolgáló predeál-bukaresti gyorsvonat lényegesen rövidebb idő alatt tenné meg az utat.

Ellenben helyesen van a balatoni vasut idénygyorsvonatainak idej menetrendje megszerkesztve, mert a gyorsvonatok előtt, illetve után haladó személyvonatok azon állomásokon is fölvehetik, illetve leadhatják az utasokat, ahol a gyorsvonat meg nem áll s ezeknek pedig módjukban áll a találkozás után gyorsvonattal folytatni az utjukat.

Ily módon lényegesen rövidíteni lehetne a gyorsvonatok menetidejét. Az érdekelt állomások mindenestre tiltakozni fognak a megállás eltörlése ellen, de csak egy pillantást kell a külföldi gyorsvonatok menetrendjére vetni, s meggyőződhetünk, hogy ott a helyi érdekekre csak másodsorban van-

szeg, kell, hogy egy férfi azt élvezze. Csak nem vagy annyira önző?

Paul: Ugyan kérlek! Gondold, hogy egy keserű pilula, amit le kell nyelni. Menj neki bátran nyeld le és készen vagy vele.

Francoise: Nagyon nagyravágyónak fogsz tartani, de én azt szeretném, hogy ne legyen keserű pilula. Ugy akarnék férjhez menni, hogy örüljek a házasságomnak. Néha már megintog a bizalmam, de mégis...

Paul: Lehetetlent kívánsz!

Francoise: De mégis...

Paul: Mondom: lehetetlent. Gondolkoztam ezeken a dolgokon, talán többet és alaposabban, mint ahogy feltételeznéd rólam és rájöttem, hogy az életben minden nagyobb dolog, mint például születni, meghalni, enni, szeretni, mind keserű pilula, mind munka. Utálatos munka. Az emberek természetesen igyekeznek megszépíteni mindezt. Körülveszik szavakkal, zenével, de hiába minden mártás, a mérget le kell nyelni! A házasság egyike ezeknek a mérgeknek. Azt fogod mondani erre, hogy senkit sem lehet kényszeríteni, hogy házassodjék. De igenis, morálisan kényszerítik az embert. Nem tartozik a „bonton”-hoz, hogy az ember egyedül éljen.

nak tekintettel. Csak legalább egy olyan összeköttetés legyen naponta vonalainkon, amely képes lesz a külföld érdekét kielégíteni s ezáltal idegenforgalmunk emelését máris elősegítették.

A mennyire lehet igyekeznünk kell továbbá direkt külföldi összeköttetéseket létesíteni. Eredménynyel járna ránk nézve, ha Dél-Olaszország hazánkon keresztül kapcsolódna be a Nyugatba, illetőleg az Adria vidékébe. Ha Romániával helyre áll a régebbi teljesen jó viszony, az ő közlekedési érdekeire továbbra is figyelemmel kell lennünk. Albániát illetően pedig egyrészt arra kell ügyelnünk, hogy minél nagyobb mértékben vegyük ki a részünket az ottani kereskedelmi élet megteremtésében, másrészt pedig az is elsőrendű érdekünk, hogy a külföldről s főleg Németországból odairányuló kereskedelem hazánkon keresztül bonyolítottassék le. Épp ezért szükséges lenne a berlin—fiumei közvetlen összeköttetést megvalósítani, a mi ugyan pár kilométerrel hosszabb lenne, mint az 1211 kilométer hosszú berlin—trieszti vonal, de Albániát tekintve eredménynyel vehetnénk föl vele a versenyt, mert Fiuméből gyorshajóval Albánia három órával rövidebb idő alatt érhető el, mint Triesztből, azonkívül a Kninen át vezető vasutvonal elkészülte után majdnem Albániáig szárazföldi vonalunk lenne. Ha már Ausztria ily fontosnak tartja Fiumét, hogy közvetlen összeköttetést létesített oda Műnkhenből, akkor nekünk is célszerű lenne, ha kikötőnk összekötnék a német birodalom fővárosával.

Nyugatra azonban bajosan sikerül közvetlen összeköttetéseket létesítenünk, mert minden igyekezetünk megtörik Ausztria magatartásán. Épp ezért kell elleneznünk a Déli vasut osztrák vonalainak az államosítását is, mert akkor az Olaszországba irányuló közlekedésünk is ki lesz szolgáltatva Ausztriának.

Hogy a vicinálisokról is szó essék, célszerű lenne a fontosabb pontokat összekötő vicinálisokon naponta legalább egy vonatpárnál a kevésbé szükséges megállások elhagyása által a menetidőt rövidíteni. Figyelemmel arra, hogy a helyi érdekű vasutakon maximális negyven, illetve, motorkocsival ötven kilométernyi sebesség van megengedve, türethető összeköttetést nyerhetnének ily módon azok a városok, amelyek

Francoise: Én nem vagyok férfi.

Paul: Nem. És ehhez gratulálhatsz magadnak. De te tartozol odaadni magad a férfi boldogítására. Azért teremtett az isten.

Francoise: Én nem kértem meg rá.

Paul: Ostobaságokat beszélsz. Nincs módunkban válogatni. Ha lehetne, én is szívesen egy második bőrbe bujnék. Szóval, az az egy bizonyos, hogy ma éjjel nem találjad meg jövődöbeli gyermekeidnek az atyját.

Francoise: Nem. Unatkoztam, úgy mint három év óta unatkozom, minden ilyen mulatságon. Emlékszem, szegény mama mindig azt mondta volt: „Vigyázz, kis leányom, hogy a nagy világban el ne csavarják a fejedet.” Ugy látszik az én fejem nagyon erősen odanőtt a nyakamhoz.

Paul: Szegény mama. Milyen optimista volt.

Francoise: Hogy szeretett társaságba járni. Én utálok.

Paul: Te, nem holnapután van a halálának az évfordulója?

Francoise: Igen. Nyolc éve.

Paul: Hogy mulik az idő! — Kivel jöttél haza Ribamont-óktól?

Francoise: Da Lancourt asszonyval. Rendszerint ő kísér haza, amikor a papa korábban elmegy.

most csak lassu vicinálisok által kapcsolódnak a fővonalak forgalmába. Mindenesetre tekintettel kellene arra is lenni, hogy a vicinálisok közlekedésének illetően jobbítása által valamely államvasuti vonal jövedelmét lehetően ne csökkentsék.

Kontor Lajos dr.

HIREK.

—o—

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizs-antológiár, a papírgyár, kőolajfűtőgyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapiokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

JÖN A FEKETE HAJÓ

az Ujvilágból, lassu méltósággal szántva végig a végtelen Óceánt. Jön a fekete hajó és megbecsülhetetlen kincsét hoz nekünk, maroknyi magyar népnek: tőlünk rég elszakadt véreink egy kis töredékét, akiket úgy hívunk, hogy visszavándorlók.

Másfél hónap előtt indult el innen a Cunard egyik legnagyobb hajója, az Ivernia. Másfél hónap előtt futott ki a fiumei kikötőből és vitt magával testet a mi testünkől, lelket a mi lelkünkől, fekete bordái közé zárt egy fantasztikus reményektől, aranyszötte álmoktól áthatott és mégis kimondhatatlanul szomorú csapatot: a magyar kivándorlókat.

Paul: Ma is elment.

Francoise: Igen.

Paul: Hazajött?

Francoise: Állítólag.

Paul: Szegény papa.

Francoise: Rosszul teszi, hogy zavartatja magát. Mire való ez a titkolódzás?

Paul: Meg van róla győződve, hogy mi nem sejtünk semmit.

Francoise: Nevetséges!

Paul: Mintha nem volna teljesen szabad. Az ő korában csak tehet az ember, a mit akar! No, de szerezzük meg neki azt az örömet, tegyük úgy, mintha nem tudnánk semmit Valentine kisasszonyról... Tisztelet atyádat és anyádat, hogy...

Francoise: Ne félj, én hallgatok. Hát te? Látom rajtad, hogy nem vagy valami rózsás hangulatban.

Paul: Nem éppen.

Francoise: Kártyáztál az éjjel?

Paul: Igen.

Francoise: És megint vesztettél?

Paul: Hatezer frankot.

Francoise: És az az ezer frank, a mit én adtam kölcsön?

Paul: Az is elment.

Francoise: Nagyszerű, mondhatom szépen vagyunk mind a ketten.

Paul: Te a bálakon, én a kártyaszatnál. Nincs szerencsénk.

— **Kankovszky Lajos temetése.** Tegnap délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Kankovszky Lajos huszárnagyot, Kankovszky Ferenc min. tanácsos korán elhunyt fiát. A végtisztességen megjelent a kormányzóság, a tengerészeti hatóság egész tisztikara, a helyőrség tisztikara, a pénzügyigazgatóság, az összes tanárok, tanítók, s usáki hivatalok vezetői, a 16-ik huszárezred radkersburgi küldöttsége és igen nagyszámu közönség. A terzattói kápolnában Racki kanonok, terzattói plébános beszélt a halottat, mire megindult a hatalmas menet a fumei temetőbe. Előhaladt a gyászindulokat játszó 79. gyalogezred zenekara, majd a gyászkocsi, mely után a 25 koszorut vivő koesi következett. A halott kivánságához képest a 79. gyalogezred ezredtrombitása a sirnál elfújta a takarodót. A trombita hangja végig rezgett a halottak birodalmán, a lelkeket elfogta az áhitat, megeredtek a részvét könnyei, dübörögtek a hantok és a fiatal testet visszafogadta a szerető anyaföld...

Ma délelőtt 10 órakor az elhunyt lekiüdvéért nagyszámu közönség jelenlétében engesztelő gyászmise volt a St. Girolamo templomban.

— **Fejsze és lapát.** A Zengg melletti Kriviput községből tegnap beszállították a fumei kórházba Krmpotich Mile 24 éves földmivest, akinek fején rettenetes seb tángott. A kíséretében levők elmondották, hogy a szerencsétlen ember tegnap a mezőn összeszólalkozott Márk nevű bátyjával, akit fejszével föbe akart sújtani. Márk az istállóba futott s az őt üldöző Milét megelőzte szándékában, amennyiben lapátot ragadott s kettéhasította vele öccse koponyáját. Krmpotich élet és halál között lebeg.

— **A kikötőből.** Jul. 21. Érkezett: Anchoria angol gőzös Rangoonból, 73,356 zsák rizsszel.

Indult: Szápáry magyar gőzös Tripoliszba, 180 tonna fával, 30 tonna ásványvízzel, 20 tonna parafával és 10 tonna papírral.

— **Merénylet féltékenységből.** Sirsen Mario 18 éves munkás tegnap este féltizenegykor megjelent kedvese, özvegy Vosilla Antonia óvárosi lakásán, ahol rövid szóváltás után tört huzott elő s kétszer egymásután az asszony mellébe szurt. Azután törét eldobva elsietett onnan s egyenesen a Gambrianus mulatóba ment, ahol leült egy asztalhoz. Ezalatt az asszony jajgatására odasiető szomszédok közül valaki a férfit ért telefonált, akik néhány perc alatt a helyszínén termettek s beszállították az asszonyt a kórházba. Az orvosok megállapították, hogy az egyik szúrás a szíve felett, a másik pedig a szíve alatt érte s ez utóbbi életveszélyes. Sirsent kevéssel utóbb két detektiv letartóztatta és behozta a központi rendőrségre, ahol kihallgatták. Elmondotta, hogy Vosilla Antonia meg akarta őt csalni Simsich Paszkál munkással, akivel tegnap este az ő jelenlétében kacérkodott is. Ezért követte el tettét. A kórházban az asszonyt is kihallgatták. Sirsent a rendőrség átszállította a törvényszék fogházába.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Vasárnap este 6 órakor a mentőket a Belvedere 33. számú házába hívták, ahol az értesítés szerint egy leány megmérgezte magát. A mentők kivonultak s beszállították a kórházba Ghecan Augustza 26 éves cselédleányt, aki erős mérget vett be. A kórházban gyomormosást alkalmaztak s ezzel túltették a leányt min-

dén veszélyen. Azért akart meghalni, mert galandférgé volt.

A samac—dobozi vasut építésére vonatkozó pályázati kiírás beérkezett a Magyar-Bosnyák Gazdasági Központoz, melynek irodája (V. Rudolf-rakpart 9.) készséggel ad a pályázat ügyében bővebb felvilágosítást.

— **Orosz hadikikötő Montenegróban.** A zágrábi Srbobran jelenti: A montenegrói kormány és Oroszország között már régóta tárgyalások folynak abban az irányban, hogy Oroszország Montenegró egyik kikötőjét kibérli és hadikikötővé alakítja át. A tárgyalás eleinte Antivári kibérleése körül folyt, melynek átalakítása 30 millió rubelbe került volna. Mivel azonban Antivári közel van Spizzához, mely a monarkianak már régen megerősített kikötője, az orosz kormány Noca kibérleését határozta el. Noca átalakítása jóval kevesebb költséggel jár, befogadóképessége mind a mellett megfelelő, köraknak elhelyezésére igen alkalmas, partján hatalmas erődök építhetők és a monarkia kikötőitől sokkal távolabb fekszik, mint Antivári. A tárgyalás rövidesen véget ér és Oroszország már emsokára meg is kezdi a noca kikötőnek hadikikötővé való átalakítását.

— **Az amerikai kivándorlás esökkenése.**

A nagy hajóstársaságoknak most megjelent hivatalos félévi kimutatása arról az örvendtes tényről tanuskodik, hogy az Amerikába való kivándorlás a mult év hasonló időszakával szemben tetemes visszaesést mutat. Ha csak a két nyugati legfontosabb kikötőt, Hamburgot és Brémát tekintjük, ugy megállapíthatjuk, hogy míg a mult esztendő első felében a kivándorlók száma 226,278-ra rugott, addig a folyó év első hat hónapban ez a szám 142,152-re csökkent, az apadás tehát ebben a viszonylatban 84,126-ra rug. A kivándorlás esökkenését egyéb kikötőkben is konstatálják, így nevezetesen Antverpenben, ahol a mult évi 39,127 személlyel szemben az idei első félévben csupán 21,417 személyt hajóztak be amerikai személyszállító gőzösökbe. Ezek az adatok annál figyelemreméltóbbak, mivel ezzel egyidejűleg, ugyancsak a nagy hajóstársaságok jelentéseiből megállapíthatjuk, hogy a visszavándorlás meglehetősen erős lendületet vett. A visszavándorlás főokának az északamerikai Egyesült Államokban és Délamerikában beállott kedvezőtlen közgazdasági viszonyokat tartják, amelyek következtében a munkaalkalmak alaposan megcsappantak és a munkások számát számtalan helyen redukálták. Kétségtelennek tartjuk, hogy a visszavándorlók egy jelentékeny kontingense Magyarországra tér vissza, ahol azonban csak azok fognak boldogulni, akik valamely megtakarított összeg felett rendelkeznek. Fájdalom, a hazai viszonyok oly kedvezőtlenek, a munkaerők nem tudnak majd foglalkozást találni.

x **Kirándulások az Ausztro-Croata rt.**

„Slavija“ szalongözösével:

Szerdán: Sansego szigetere, ind. Fiuméből 7.30, Abbáziából 8.20, Lovranából 8.40 órakor, visszaérk. 8 órakor este.

Csütörtök: Cirkvenicába, Abbáziából 2.20 Lovranából 2.40 órakor, visszaérk. fél 8 órakor jegy 4 K.

KIADÓ

Via Parini 2. sz. I. emeleten egy modern, 3 szobás erkélyes lakás vilanyvilágítással, gázfűtéssel és fürdőszobával, augusztus 15-re, esetleg előbb is. 2624.

FIATAL

SZOPTATÓS DAJKA

gyermek mellé ajánlkozik. — Cim a kiadóhivatalban. 2626.

TOZSDE.

	Jul 20 Zarlat	Mai ár 1/4 óra
Bu fapesi Értéktözsde.		
Magyar hitelrészvény	754.25	744.—
Osztrák hitelrészvény	581.—	579.—
4%-os koronajáradék	78.—	78.20
Osztr.-magy. államvasut	646.—	644.—
Jelzálogbank	378.—	375.—
Leszámitóbank	454.—	453.—
Hazai Bank	264.50	263.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	452.—	450.—
Rimamuráyi	557.—	554.—
Salgótarjáni	636.—	630.—
Közuti Vasut	550.—	576.—
Városi Villamos	300.—	291.—
Adria	550.—	—
Déli Vasut	71.—	—
Magyar Cukoripar	2130.—	—
Rizsgyár	3570.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza október	13.20	13.30
Buza áprilisra	13.33	13.42
Rozs októberre	9.53	9.61
Zab októberre	7.74	7.87
Tengeri júliusra	7.10	7.23
Tengeri augusztusra	7.16	7.09
Tengeri májusra	7.—	6.96
Bécsi Értéktözsde.		
Osztrák hitelrészvény	581.50	507.—
Magyar hitelrészvény	750.—	742.50
Osztrák magy. államvasut	646.50	641.—
Déli Vasut	—	71.75
Alpesi	725.50	713.—
Skoda	—	601.—
Osztr. koronajár.	80.85	—

Fiumei és triezzi értékek:

	Legnagyobb kör- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takarékszövet.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajóz.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajóz.	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austro-Americana	221.50
Navigazione Libera Trieste	523.—
Osztrák Lloyd	574.—
Stabilimento Tecnico	9750.—
Ampela Szeszpároló Rt.	388.—
I. Trieszi Rizsgyár	462.—
„Kerka“ dalmát vízművek	385.—
Spalato Portland Cement	281.—
Assicurazioni Generali	825.—
Riunione Adriatica	3500.—

Teljes hálószoba

asztallal és székekkel elutazás miatt olcsón eladó. Megtekinthető via Fratelli Branchetta 1. sz. I. emelet.

Fontos malom- és fűrésztulajdonosoknak!

Bőr- és szövött-szijjak olcsó beszerzési forrása, Bőrkorongok, Transmissziók, Malomkövek, Mindennemű csomagolások, Szerszámok, Smirglikorongok, Gép- és Hengerolajok.

„STANDARD“ MŰSZAKI KERESKEDELMI R.-T.-nél

Adria Palota, Riva Szápáry Telefon 3—43.

Átadó ÜZLET

Egy jóforgalmu üzlet más foglalkozás miatt átadó. Cim a kiadóhivatalban.

Távirat — Telefon.

RÖGTÖNZÖTT MINISZTERTANÁCS.

BUDAPEST, jul. 21. A kormány tegnap este rögtönzött minisztertanácsot tartott a munkapárti kör helyiségében. Mihelyt a tanácskozás véget ért, a minisztertanács jegyzője nyomban eltávozott és több táviratot adott fel. Politikai körökben nagy feltűnést keltett a váratlan tanácskozás és egy hírlik, hogy nagyon komoly ügyek kerültek rajta megbeszélésre.

SZOBROT KAP FERENC FERDINÁND

LINZ, jul. 21. Stahrenberg herceg kezdeményezésére bizottság alakult, mely elhatározta, hogy Ferenc Ferdinándnak szobrot állíttat Emsben, ahol a főherceg saját állítása szerint ifjúságának legboldogabb perceit töltötte.

A KÉPVISELŐHAZ ÜLÉSE.

BUDAPEST, jul. 21. A mai ülést délelőtt 10 órakor nyitotta meg Beöthy Pál elnök. Tisza miniszterelnök betérjlesztette a legfelsőbb számvevőszék 1913. és 1914. évi jelentését, Balogh Jenő igazságügyminiszter pedig a büntető ítéletek által okozott jogi következményeket megszüntető, ugynevezett rehabilitáló törvényjavaslatot. Napirenden az illetékjavaslat 15. szakasza volt. Springer Ferenc beszélt a javaslat ellen. Az elnök többször félbeszakította, amizajos jeleneteket vont maga után. Polónyi Dezső szintén a 15. szakasz ellen beszélt. Csermák Ernő felszólalása után Tisza miniszterelnök cáfolta az ellenzék érveit. A szakaszt elfogadták. A 17. szakaszhoz Barcsay Andor volt az első szónok.

BERCHTOLD A KIRÁLYNÁL.

ISCHL, jul. 21. Berchtold külügyminisztert a király ma nagyfontosságú külön kihallgatáson fogadta. Hír szerint a Szerbiahoz intézendő diplomáciai jegyzék végleges szövegét terjesztette a király elé.

DEMARCHE ELŐTT.

BERLIN, jul. 21. A berlini és bécsi tőzsdéken észlelhető nagy nyugtalanságot azzal magyarázzák, hogy a belgrádi demarche után súlyos politikai események várhatók. Berlini politikai körökben nem vonják kétségbe, hogy a küszöbön álló demarche növelni fogja a feszültséget a monarchia és Szerbia között, de remélik, hogy a várható krízis egyedül a monarchiát és Szerbiát fogja érni és hogy a monarchia határozott, de udvarias fellépése Szerbiában kellő méltánylásra talál.

BUDAPEST, jul. 21. A régóta várt demarche legközelebb egy diplomáciai jegyzék formájában meg fog történni. A jegyzéket a régelpi miniszteri értekezletek megállapodásainak figyelembevételével hír szerint Tisza István gróf szövegezte meg. A jegyzék határozott hangon, ridegen szögezi le a monarchia álláspontját, de megadja a lehetőséget Szerbiának az affér békés elintézésére. Szerbia szintén jegyzékben fog válaszolni a monarchia jegyzékére és ennek hangjától és tartalmától vannak a monarchia további lépései függővé téve.

BÉCS, jul. 21. Diplomáciai körökben izgatottan várják, hogy a demarche milyen állásfoglalásra készíti majd a hatalmakat. Római híradás szerint az nem felel meg a valóságnak, hogy a monarchia eszmecserét folytat a hatalmakkal a teendő lépésekre vonatkozólag. A monarchia egészen önállóan fog Belgrádban eljárni, de természetesen a

szokott formában értesíti majd a követségeket a teendő lépésekről és ezzel egyidejűleg közli velük a szerb jegyzék teljes szövegét is.

PÁRHUZAMOS ÜLÉSEKET TART A HÁZ.

BUDAPEST, jul. 21. A folyosókon ma azt beszéltek, hogy az illetékjavaslat letárgyalása után Tisza miniszterelnök kívánsága szerint a szeszadójavaslat kerül sorra, de ezzel párhuzamosan a közigazgatási javaslatokat is elkezdik tárgyalni. Az ellenzék nagy harcra készül a párhuzamos ülések ellen.

NÉMETORSZÁG A MONARKIA MELLETT.

BBRLIN, jul. 21. Mértékadó helyről közlik, hogy Németország a teljes semlegesség álláspontján marad mindaddig, míg a konfliktus a monarchia és Szerbia közt elszigetelve marad. Mihelyt azonban nagy idegen hatalom fenyegető magatartást tanúsít, vagy beleavatkozik a konfliktusba, úgy Németország is megszünteti a semlegességet és teljes erővel támogatja szövetségését.

A TRÓNÖRÖKÖS GYLKOSSÁG DICSŐITŐL.

ZARA, jul. 21. Valesics gimnáziumi tanulót, aki magasztalta a szerajevói merényletet és megsértette a meggyilkolt trónörökös emlékezetét — három hónapi börtönre ítélték. Ellenben Prostran István orthodox teológust, akit ugyanezekkel a vétségekkel vádoltak, fölmentették.

ARRAS, jul. 21. A rendőrség letartóztatott egy Gillet nevű embert, aki egy forradalmi lapban a szerajevói merényletet helyeslő cikket közölt.

CONRADOT NEM HIVTÁK HAZA.

BÉCS, jul. 21. Tegnap hire járt, hogy Hötendorfi Conrad vezérkari főnök, ki jelenleg a svájci Innichenben nyaral, távirati rendeletre visszatért Bécsbe. A hirt most megcáfolják. Kijelentik, hogy a téves hír onnan eredhetett, hogy a vezérkari főnököt már két nap óta nem látták Innichenben.

OSZTRÁK KASZINÓK BEZÁRÁSA.

BÉCS, jul. 21. A badeni kaszinónak nemrég történt bezárásával kapcsolatban jelentik, hogy ez az intézkedés tulajdonképpen csak kezdete az Ausztriában működő összes játékkaszinók bezárásának. Állítólag igen magas személyek elítélő módon nyilatkoztak ezeknek a játékkaszinóknak a működéséről, amelyekbe szerintük idegen tőke van befektetve és a jövedelem teljesen kivándorol a külföldre.

AZ OLASZ KIRÁLY NÉMETORSZÁGBAN.

BÉCS, jul. 21. Viktor Emánuel olasz király, mint megbízható helyről jelentik, feltétlenül részt vesz az idej német hadgyakorlatokon. A király Vilmos császár vendége lesz Homburg kastélyban és elkíséri őt Cadorna gróf, az olasz vezérkar új főnöke is.

CAILLAUXNÉ BÜNPERE.

PARIS, jul. 21. A szándékos emberöléssel vádolt Caillauxné bünperében tegnap vette kezdetét a törvényszéki tárgyalás. Az esküdtek kisorsolása után a vádlottat bevették az örök. Caillauxné talpig fekete ruhában lépett be a tárgyaló terembe, ahol szomorú megjelenése általános mély benyomást keltett. Lassan, megtörtén lépett bírái elé és az általános kérdésekre halkan válaszolt.

A vádirat felolvasása után a tanúk kihallgatása került sorra.

ULIVI TRIESZTBEN.

TRIESZT, jul. 21. A feltaláló Ulivi mérnök, aki megszökött, tegnap a „Wurmrand” gőzessel Triesztbe érkezett. Ulivi úgy nyilatkozott, hogy azért hagyta el Firenzét, mert az admirális ellenezte házasságu-

kat. Arra a kérdésre, vajjon ne m fél-e attól, hogy leányszöktetésért üldözni fogják, azt felelte Ulivi, hogy Fornari kisasszony önszántából követte jegyesét. Ulivi egy újságírónak megígérte, hogy találmánya felől bővebb részletekkel fog szolgálni. Hangsúlyozta, hogy találmánya nagyon is komoly és egyáltalában nem csalás, mint azt az olasz lapok állítják. Mikor azonban Ulivit délután felkereste az újságíró, nem találta lakásán. A mérnök már valószínűleg el is hagyta Triesztet.

WARTHA VINCE MEGHALT.

BUDAPEST, jul. 21. Wartha Vince, a műegyetem nagyhirű professzora tegnap este meghalt. Wartha már rég nyugalomban van és hosszabb idő óta betegeskedett. Ujabbban remegő göres lepte meg és ez okozta tegnap a halálát. Holnap temetik.

MEGTALÁLTÁK HAVAS ERNŐ HOLTTESTÉT.

NIZZA, jul. 21. Tegnap egy tengerparti sziklahasadékban egy erősen feloszlásnak indult férfihullára akadtak és azt hiszik róla, hogy a tavaly eltűnt Havas Ernő budapesti bankhivatalnok holtteste. A jelek szerint a holttest eddig el volt rejtve és most tették ki a tengerpartra. A nyomozás folyik.

A HADÜGYMINISZTER KÉSZENLÉTBEN.

BÉCS, jul. 21. Krobotin hadügyminiszter még szabadságon van, de Bécs közelében tölti szabadságát, hogy oda szükség esetén a legrövidebb idő alatt visszatérhesen.

MONTENEGRÓIAK BETÖRÉSE.

SKUTARI, jul. 21. Montenegrói csapatok mélyen benyomultak Massi területére, 30 helységet felgyújtottak és elfoglalták a legjobb stratégiai pontokat. Skutari-ban nagyon is észlelhető a montenegrói propaganda az elégedetlen elemek körében.

BOLGÁR KATONAK ÉS ROMÁN HATÁRŐRÖK HARCA.

BUKAREST, jul. 21. Tegnap hajnalban Vladimir melltett a bolgár katonák megtámadták a román határőröket, akik gyorsan visszavonultak fedett állásaikba és onnan tüzeltek a bolgárookra. A harcban három bolgár elesett.

BUKAREST, jul. 21. Az itteni lapok tegnap megjelent rendkívüli kiadásai jelentik, hogy a bolgár határon újabb incidensek történtek.

ALBANIÁBÓL.

DURAZZO, jul. 21. Tegnapelőtt éjjel a felkelők ismét tüzeltek a városra. Ez alkalommal osztrák-magyar és német tengerészeket szállítottak partra, de később visszavonták őket. Nappal már teljes nyugalom uralkodott. Tegnap újabb mirdita csapatok távoztak el Durazzóból.

POINCARÉ KRONSTADTBAN.

KRONSTADT, jul. 21. Poincaré elnök tegnap délután három órakor ideérkezett. A cár a kis kikötőben fogadta és üdvözölte az elnököt.

PARIS, jul. 21. A párisi lapok oldalas tudósításokban számolnak be a tegnapi tárgyalásról. Feltűnést kelt a Figaro magatartása. A lap szószerint közli a tárgyalás jegyzőkönyvét és élesen bírálja az elnök magatartását. A többi lapok Caillauxné mellett irnak. Ma délben hallgatták ki Caillaux első feleségét, akiről a vádlott Caillauxné azt állította, hogy ő áll az affér központjában. Caillauxné elvált feleségének vallomása képezi a pör esnespontját.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

— **Abbazia idegenforgalma.** Folyó évi január 1-től bezárólag július 16-ig Abbaziában megszállt 30.448 fürdővendég. Ezekhez hozzászámítva 4976 átutazó vendéget, az összlétszám 35.424 személy. Július 16-án Abbaziában jelen volt 4546 fürdővendég.

— **A Szegő szanatóriumba** a múlt hét folyamán a következők érkeztek: Szilárd M. Albert Budapest; Hegedüs Irén Nyitra; Schwarz Károly Budapest; Ritscher Katalin, Waschmann Jenő Szabadka; Mai E. Rottermann Ármán, Borsódi Géza, Csillag Ernő, Erzsébetfalva; Lichtenberg Nadina Budapest; Ungár Árminné Budapest.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Barta Jakab Budapest	Vera
Becker Antal Budapest	Hermitage
Szabó Anna Budapest	Hermitage
Mantler József St. Miklós	Securanstalt
Vámos Sándor Budapest	Securanstalt
Oláh Sándor Makó	Securanstalt
Kiss Ilona Pécs	Securanstalt
Rác Mihály Makó	Securanstalt
Ehrenfest Gerő Budapest	Securanstalt
Biró István dr. Budapest	Volosca 52.
Lambach Ida Budapest	Volosca 52.
Fischer Adolf Budapest	Volosca 52.
Havassy Zsigmond Budapest	Savoy
Kemény Ákos báró Budapest	Szegő
Stern Miksa Arad	Szegő
Wolf Oszkár Budapest	Szegő
Waldmann Gizella Budapest	Szegő
Matkássy József Budapest	Feuerwehrheim
Gerő Pál Budapest	Bristol
Bandic Danica Budapest	Bristol
Grünwald Lászlóné Szolnok	Bristol
Balassa L. Agya	Bristol
Krisslhaber Károly Budapest	Bristol
Weisz János Budapest	Bristol
Lehoczky József Nagyvárad	Bristol
Kálmán Adalf Budapest	Bristol
Rózsa József Budapest	Bristol
Pröger Józsefné Budapest	Bristol
Tholberr Margit Budapest	Bristol
Ettel Kálmán Varkony	Bristol
Löbl Kálmánné Budapest	Bristol
Rein Izsó Budapest	Bristol
Neumann Mór Budapest	Széphelyi
Szentes János Budapest	Stirn
Virányi Évi Budapest	Mahler
Steiner Rozália Újpest	Presich
Kohn Mórné Újpest	Presich
Weiszfeld Dávid Budapest	Grand
Micsinay Gizella Kondoros	Grand
Ratoné Iványi Erzsike Szabadka	Kahr
Gyenes Ilona Tittel	Tomasic
Fülöp Ede Budapest	Hellios
Köszegfalvy Endre	Celestina
Fenyvas Pálné Budapest	Celestina
Morincez Antal Budapest	Volosca 39.
Chorin József Budapest	Georg
Strauss Jenő Budapest	Cottage
Gyulai Vilmos Budapest	Palace
Goszlóth Gyula Budapest	Palace
Földes Lipót Arad	Palace
Sugár Árminné Budapest	Savoy
Berger Hermína Budapest	Savoy
Molnár Emil Kaposvár	Savoy
Dr. Hazai Samuné Orosháza	Slatina
Barta Janka Budapest	Slatina
Steiner Gyula Budapest	Slatina
Recht Zsófia Nagyvárad	Feuerwehrheim
Vizaknai Margit Magyaránizsa	Brncic
Rauschenberger Adalf Magyaránizsa	Brncic
Daesó Emil Budapest	Regina

Róna Arthur Cegléd	Bristol
Oberle Károly Budapest	Bristol
Bodó József udapest	Bristol
Torday Sándor Budapest	Bristol
Manjencs Miklós Budapest	Bristol
Székely Lajosné Budapest	Bristol
Bergler Aranka Budapest	Bristol
Velevart Andor Budapest	Bristol
Wohmann János Pozsony	Abbazia 101.
Kalavszky Lászlóné Budapest	Szegő
Weber Mór Budapest	Szegő
Farkas Julia Arad	Szegő
Wetzel Ferencné Pozsony	Miramamar
Körök Zoltán Budapest	Natalie
Balogh Péter Budapest	Natalie
Valter Ferdinánd Budapest	Natalie
Bandic Danica Nagyikinda	Volosca 5.
Stegmüller Károly Budapest	Wienerh.
Martini Sándor Budapest	Volosca 71.
Singer Jakab dr. Temesvár	Margit
Soós Zoltán dr. Budapest	Mignon

Magyar Otthon Cirkvénicában!!

Olesó szobák ellátással vagy anélkül. —
Előfizetések kedvezményes áron. Kellemes
társaság. — Kifogástalan pontos kiszolgálás.

Számos látogatást kér
Gallovics István
tulajdonos.

Abbazia legérdekesebb látványossága az

AQUARIUM a Stefánia szálloda mellett,
hol az adriai halfajok, a tengerfenék növény- és állatvilága, elevenen, természetű környezetben látható. Senki se utazzon el Abbaziából, mielőtt az aquariumot meg nem tekintette.

„Konstantinápoly“-Vendéglő

FIUME, Piazza dei Mercati 5. sz.

(a halcsarnok mellett.)

— Kitünő konyha, jó borok, olesó árak. —
Különlegesség: friss halak, rákok, osztriga!
Giov. Fabio, vendéglős.

Kávé és Tea

legolcsóbb beszerzési forrás

Pöndör & Co.
cégnél Fiume

Iroda és kézraktár:
Adamich u. 8 az Adriapalota közelében.

Videkre arjegyeket küldünk

Sikkes és Elegáns

— női toiletteket, bluzokat, aljakat, —
legutolsó divat szerint gyorsan és olesón
készít, átalakít, tisztít és vasal

HOTORAN MIKLÓS, angol női szabó
Abbazia, Mandria bazár 19.

(Magyarul beszélnek.)

Lido-Venezia

SPLENDID-HOTEL

(Villa Principessa Giovanna.)

Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitünő
:: konyha. — Penzió 11—15 lira. ::

Hotel Pilsen Meublè

110 szobával 3 lírától személyenként. Lift,
fürdők.

Motorcsónak.

Caprani G. tulajd.

Velence Szt. Márktér

Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és eukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek
találkozó helye.

— Estéknént zenehangverseny. —

Susák-Pecsinén a szálló és penzióval egybekötött nagy Jadran-fürdő.

A Jadran-fürdő Pecsiné legszebb helyén (a Sablich-villa és a Gál-villa között) van. 400 kabin, napfürdőkre alkalmas part. Kitünő buffet, legnagyobb kényelem.

SZALLODA ÉS PENZIÓ

50 elegánsan és kényelmesen berendezett szobával. Remek kilátás a Quarneróra. Saját villanyvilágítás. Vendéglő elsőrendű házi konyhával. Mérsékelt árak. Állandó autobusz-szolgálat. Autobusz-járatok Fiuméba minden vonat érkezéséhez és indulásához. Nyári és téli idény.

Bővebb felvilágosítást a „Jadran“
nagyfürdő igazgatósága ad Susák-Pecsinén
Telefon 214.

TRIEST Hotel Brioni

Via Carducci 30. Santorio 4.

Központi fekvés. — Villamos világítás. —
Olvasoterem. — Fürdő.

„BRIONI“ ÉTTEREM, Via Carducci 19.
Izletes bécsi s olasz konyha, mérsékelt árak.
Palma A., tulajdonos.

Tripkoyich D. és Tsa. hajózási vállalat
naponkénti nyári gyorsvonat

Triesztből Velencébe és vissza.

a Venezia és Wurmbrandt gyorsgőzösökkel.
Az ut tartama csak 3 óra.

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d. u.
e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u.
vasárnap 8 órakor d. u.

ÁLLANDÓ HELYI ÜGYNÖKÖK KERESTETNEK,

esetleg fix alkalmazással, Ausztria-Magyarországban engedélyezett sorsjegyek árusítására. Ajánlatok: „Mercur címre Brünn, Neugasse 20.

KÖZGAZDASÁG.

—o—

A külpolitika pénzügyi mérlege.

Egy fővárosi szaklap „A külpolitika pénzügyi mérlege” címen beavatott tollból értékes tanulmányt közöl, mely a Balkán-háborúnak pénzügyi eredményeit állapítja meg olyképen, hogy végigmenve a budapesti tőzsdén jegyzett összes papirokon, megállapítja azoknak a Balkán-háboru kitörése előtti időtől mai napig beállott árfolyamszerű értékesítését és ezenkívül megállapítja a vidéki hitelintézeteknél és iparvállalatoknál, valamint csődök, fölszámolások és fizetésképtelenségek által keletkezett értékvesztéseket is.

A cikkirő alapos és fáradságos munkájával 3 milliárd és 370 millió koronára becsüli azt az értékesítést és tényleges anyagi kárt, amelyet a Balkán-háboru előidézett. Ez a horribilis összeg, amely az államvagyon jelentékeny részét alkotta, elvesztett és hosszú évek fáradságos munkája fog kelleni a Balkán-háboru előtti vagyonmívóra való visszajutáshoz.

A 4.716.302.000 korona névértékű államadóságnál az árfolyam-differencia 553.079.708 korona veszteségnek felel meg. A hazai intézetek által kibocsátott 2.602.000.000 záloglevélből 234 milliót, az 1.249.000.000 korona névértékű községi kötvényeknél 112 milliót tesz ki az árfolyamszerű értékvesztés. A bankpapirok árfolyamértéke 226 millióval, a takarékpénztári részvények árfolyamértéke 57 millióval, a biztosító intézetek részvényeinek árfolyamértéke 25 millióval, a malomértékeké 26 millióval, a bányá- és téglagyári papirok árfolyamértéke 82 millióval, a vasművek és gépgyárak részvényeinek árfolyamértéke 136 millióval, és a különféle iparvállalati papirok árfolyamértéke 52 millióval csökkent, úgy hogy a tőzsdén jegyzett részvények értéke a Balkán-háboru előtti értékhez viszonyítva, 672 milliót visszaesést tüntet föl.

De amint a budapesti tőzsdén jegyzett értékpapirok az ország értékpapírállományának csak egy részét ölelik föl, ép így az ezen állomány után kimutatott értékesítés sem mutatja ki az országot e címen ért összes veszteséget, hanem meg kell állapítani a vidéki hitelintézet és iparvállalatok részvényeiben beállott árdevalváció számszerű összegét is. A vidéki hitelintézetek száma kitesz körülbelül 4717 intézetet, amelyek tőkéje meghaladja az egy milliárdot. Ez intézetek évi nyeresége 5 százalékos alapon való tőkésítése a vidéki hitelintézetek részvényeinek összértékét 2 milliárdnyi összegben tünteti föl. Ha már most figyelembe vesszük azokat a körülményeket, amelyek a budapesti nagy és közép pénzüzetek értékpapírjainak devalvációjában közreműködtek és ehhez, mint értékesítés-tényezőt figyelembe vesszük, a vidéki részvénytársasági címlet értékesíthetőségének abszolút nehézségeit: akkor körülbelül 40 százalékra lehet tenni azt az értékesítést, amelyet a fönt kimutatott 2 milliárdnyi összeg szenvedett vagyis e számítás szerint a vidéki hitelintézetekben elhelyezett

értékekben az országot sújtó veszteség kitesz 800 millió koronát.

A veszteségek megállapításánál figyelembe kell venni továbbá a vidéki iparvállalatokat. 1912-ben a 901 ipari részvénytársaságnak 928 millió korona részvénytőkéjéből a budapesti ipari részvénytársaságokra 417 millió esett. A nyereség átlag 12,8 százalékot tett ki, vagyis a vidéki ipari részvénytársaságok 52 millió korona évi nyeresége 5 százalékkal tőkésítve, egy milliárd és hatvanhat millió korona részvényértéket képviselt, amelynek az általános pangás, a kiviteli esőkenése, a belföldi piac megcsökkenő fogyasztási képessége, valamint a vidéki ipari hitelnek, a bankkamatláb leszállítása dacára beállott megráugulása következtében mintegy ötven százalék elvesztésnek tekinthető, vagyis az ország vagyonállománya további 500 millióval csökkent. Ha most még hozzászámítjuk a fizetésképtelenné lett intézeteknél elvesztett betéteket mint egy 100 millió értékben, továbbá a csődök, fölszámolások és tőkeleszállítások következtében beállott mintegy 400 millió veszteséget, a következő elszomorító összeállítást kapjuk: az értékesítés

	korona
1. Állami papiroknál	553,079,708
2. Községi kötvényeknél	112,000,000
3. Hazai intézet zálogleveleinél	234,000,000
4. A budapesti tőzsdén jegyzett részvénytársaság részvényei után	671,908,630
5. A vidéki hitelintézetek részvényei után	800,000,000
6. A vidéki ipari részvénytársaságok részvényei után	500,000,000
7. Elvesztett betéteknél	100,000,000
8. Csődök, fölszámolások és tőkeleszállításoknál	400,000,000
Összesen	3,370,988,338

vagyis 3 milliárd és 371 millió koronára rug az az összeg, amely a Balkán-háboru következtében elveszettnek tekinthető. A tanulmány ismerteti még a budapesti és bécsi tőzsdék utolsó hetének árhullámzásairól elhangzott külföldi szakvéleményeket is.

—o—

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák” szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-re vasuti állomástól.

Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

—o—

Kohn Sándor

ÉPÜLET- ÉS DISZMŰ-BADOGOS.

Gáz- és vízvezeték berendező

Telefon 160 sz. SUSAK Uskocka ul. 55.

Elvállal, kifogástalanul elkészít és olcsón számít: fürdő-, pince-, konyha-, árnyékszék-, mosdóasztal-berendezéseket és minden szakbavágó munkát.

Rézedény-ónozások és ólomforrasztások!

De La Ville

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHAZ

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitünő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Estéknként **női zenekar** Goldmann karmester vezetésével és Vágó Valeria hegedűművész nő közreműködésével.

Tulajdonos **BUDAI KAROLY**

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-93 szám.

VELENCE.

Orientele Nagy Kávéház

Riva degli Schiavoni, a Lidóra induló hajók kikötőjével szemben.

Tágas terrasz — Játékszoba, amerikai bar. — Modern berendezés. — Kitünő szellőztetés.

Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig szimfonikus zenekar

Mozgóképelőadás teljes világítás mellett.

Naponta új műsor.

Köbányai Polgársör,

a Florian, Quadri és Orientele kávéházak (Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.

2442

Vaerini Testv. és Tsa.

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia” nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Murai Jenő.)

Tudja Ön már,

: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen** valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D.

gyógyszertárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Uj nagy Butorárúház.

Mielőtt butort vásárol tekintse meg raktárunkat! Barmulatos olcsó árak! Nagy raktár minden kivitelben!
Ebédlő, háló és uriszobák, konyhaberendezések stb.

Butor-Nagyárúház.

Riva Cristoforo Colombo 8. Baccich palota.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em. Telefona 11-89.

A legújabb módszer [szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelőlakásában is elvégeztetnek.

Pavacich Testvekér droghériája.

Fiume - Corso 2.

Mindenemű festékek, ecsetek, sávak stb. raktára. Nagy raktár ásványvizekben angol és amerikai s egyéb droghuacikkekben. Mindenféle fűvek és gyökerek behozatala és kivitele.

19 éves félárva, 400.000 korona vagyonnal, fiatal özvegy (fogadott gyermekkel), 50.000 korona hozomány és sok száz vagyonos hölgy van házasság céljából előjegyzésben. Komoly érdeklődőknek díjtalan felvilágosítást ad
„Hymen“, Berlin 18.

TUCHTAN O. és Társa

festékkereskedő cég,

eddig Riva Marco Polo 12. sz. alatt birt üzleti helyiségét **ugyanazon út 4 sz.** alatti házába helyezte át.

PECSINEI SZANATORIUM SUSAK-FIUME.

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadozók részére is. Modern berendezés. Kitünő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszés szerint. Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az Igazgatóság,

Táviratok: SANATORIJ - SUSAK.

Modern Manin Szálló és Pilseni Étterem

VELENCE

S. MARCO

200 szoba; egyágyas 3 lírától kétágyas 6 lírától feljebb. Kifűző konyha,

Tungsram lámpa darabja 1.20 K.

Elvállalja gáz- és villanyvilágítás, valamint vízvezeték bevezetését. Nagy raktár a gázvilágításhoz szükséges eszközökben, padlók, automobilon s más gépek részére való olajakban. Fichtolin készületek, gázolin, petróleum és naftára járó gépek. Legújabb gyártmányok. Arusítás kicsinyben és nagyban igen jutányos árak mellett,

Kedvező fizetési feltételek.

BARBETTI ÁGOST - FIUME

Táviratcim: BARBETTI Via R. Sanzio. Telefon szám 14-55

Uj aranyműves - műhely!

Antonio Giraldi

FIUME, Corso 12 szám I. emelet.

készít fiumei speciálisokat: moretti-eket (szerencsenfejek-et), különösen szép gyűrűket, fülbevalókat, broszokat, nyakláncokat, karpereceket stb., arany, ezüst és platina-foglalatban. Mindenemű javításokat és átalakításokat elvállal.

FIUME Piazza Eneo FIUME

:-: Csak rövid ideig! :-: Világraszóló látványosság!

Kludsky K.

NAGY CIRKUSZ

Európa legnagyobb utazó cirkusza.

Tiszszerezen megnagyobbítva.

Julius 25-én szombaton este 8.15-kor.

200-főnyi —
elsőrangú —
művész — —
személyzet -

Megnyitò

Diszelòadás

— 300 ritka
— állatból
— álló
állatsereglet

Szerdán, szombaton és vasárnap

2 nagy ünnepi előadás 4 órakor 2
délután és este 8-30-kor. 2

14 Sátorház.

6000 személyre szóló aréna Saját villamos világítási telep 3 dynamóval.

Először Fiumében!

A legnagyobb élő vizilò (Becsértéke 30,000 Korona).
Az első utazó zsiráfok (22.000).

100-nál több lò. — 10 elefánt. — 34 oroszlán és tigris.

Arabok. — Chinaiak. — Japánok. —
A legjobb lovasok és lovarnòk.

22 Teve

Jegesmedvék, kenguruk, struccok, lámák, gnuk, indiai zebrák.

Állandò 80 tengelyű különvonat.

HELYÁRAK:

4 személyes páholy 16 K. — Számozott zártszék 3 K. —
I. hely 2 K. — II. hely 1.50 K. — III. hely 1 K. — Karzat
70 fillér.

Jegyek előre válthatók napközben CAPUDI C. papirkereskedésében (Corso) és este a cirkusz pénztáránál.

A 300 ritka állatból álló menaszéria reggel 9 órától megtekinthető.